

Světlem šumavské přírody

Velikost: 90–105 cm
Rozpětí křídel: 173–205 cm
Hmotnost: 2,4–3,2 kg

Čáp černý

Ciconia nigra
Schwarzstorch / Black Stork

Světlem šumavské přírody

Velikost: 95–105 cm
Rozpětí křídel: 180–220 cm
Hmotnost: 2,3–4,4 kg

Čáp bílý

Ciconia ciconia
Weisssstorch / White Stork

Světlem šumavské přírody

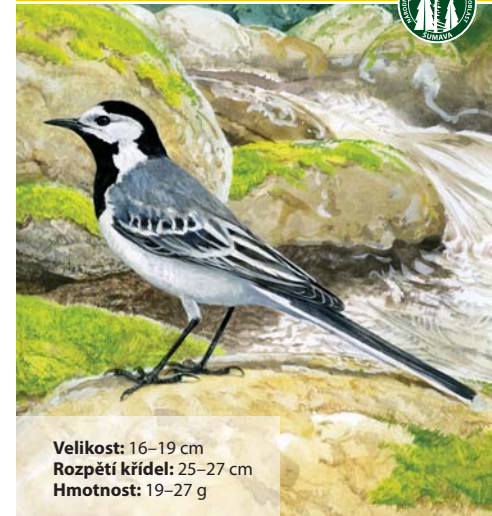

Velikost: 18–19 cm
Rozpětí křídel: 25–27 cm
Hmotnost: 15–21 g

Konipas horský

Motacilla cinerea
Gebirgsstelze / Grey Wagtail

Světlem šumavské přírody

Velikost: 16–19 cm
Rozpětí křídel: 25–27 cm
Hmotnost: 19–27 g

Konipas bílý

Motacilla alba
Bachstelze / White Wagtail

Světlem šumavské přírody

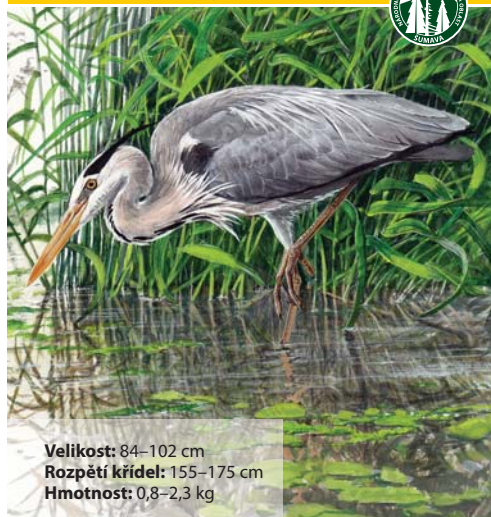

Velikost: 34–38 cm
Rozpětí křídel: 53–59 cm
Hmotnost: 200–350 g

Čírka obecná

Anas crecca
Krickente / Green-winged Teal

Světlem šumavské přírody

Velikost: 84–102 cm
Rozpětí křídel: 155–175 cm
Hmotnost: 0,8–2,3 kg

Volavka popelavá

Ardea cinerea
Graureiher / Grey Heron

Světlem šumavské přírody

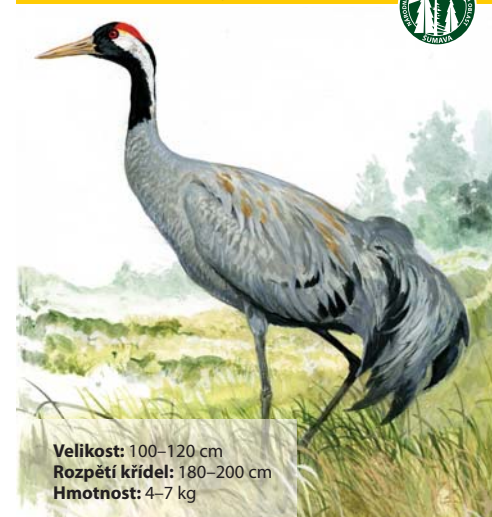

Velikost: 85–100 cm
Rozpětí křídel: 145–170 cm
Hmotnost: 0,96–1,2 kg

Volavka bílá

Ardea alba
Silberreiher / Great White Egret

Světlem šumavské přírody

Velikost: 100–120 cm
Rozpětí křídel: 180–200 cm
Hmotnost: 4–7 kg

Jeřáb popelavý

Grus grus
Kranich / Crane

Název: Konipas bílý**Třída:** ptáci**Řád:** pěvci**Čeled:** konipasovití**Délka života:** 12 let

Popis: Vrch těla je šedý s tmavými křídly a dlouhým tmavým ocasem, který má bílé okraje, spodina těla je bílá. Samec má na hlavě a hrdle černou kresbu, samice má černou kresbu nahrazenou tmavošedou. Létá rychle ve vlnkách a často se pohybuje po zemi.

Hlas: Za letu se ozývá „cilip“ a „cizip“, nezpívá příliš často.

Potrava: Potravu sbírá často za chůze. Živí se drobným hmyzem a dalšími bezobratlými.

Rozšíření: Areál jeho rozšíření zaujímá celou Eurasii. Jedná se o tažný druh se zimovišti v oblasti Středozevního moře. Vyskytuje se v otevřené krajině poblíž vodních toků. Je velmi přízpusobivý a často ho můžeme vidět v blízkosti lidských sídel.

Hnízdění: Na hnízdiště přilétá koncem února a v březnu. Hnízdí dvakrát až třikrát ročně. Hnízdo si staví v dutinách, polodutinách skal a staveb, na římsách a podobně. Samice snáší 5–6 vajec, na kterých sedí za pomoci samce 12–14 dní. Mláďata opouštějí hnízdo ve stáří 11–16 dnů. Samec je pak dokrmuje 7–14 dní mimo hnízdo.

Ilustrace: Pavel Procházka**Název: Jeřáb popelavý****Třída:** ptáci**Řád:** krátkokřídli**Čeled:** jeřábovití**Délka života:** přes 30 let

Popis: Dospělí jedinci mají světle šedou barvu s černobílou kresbou na hlavě a krku, který je téměř celý černý. Temeno hlavy je červeně zbarveno. Konce křídel mají černou barvu. Mladí ptáci jsou šedohnědí s hnědou hlavou a nemají černobílou kresbu.

Hlas: Často se v letu ozývá hlubokým, zvučným, skřehotavým „krro a karr“.

Potrava: Zelené části rostlin, semena a plody. Zřídka se živí také hmyzem, dalšími bezobratlými a drobnými obratlovci.

Rozšíření: Jeho areál sahá od střední Evropy až po Dálný východ. Je tažný a má dvě migrační cesty: jihovýchodní (východní část středomoří) a jihozápadní (Pyrenejský poloostrov a severní Afrika). Žije především v okolí vodních ploch, mokřadů a rašeliníšť.

Hnízdění: Hnízdo se skládá z hromady rostlinného materiálu. Na hnízdištích se objevuje od února do poloviny března a odlétá do konce září. Samice snáší 2 běžová vejce s hnědými skvrnami a tečkami, v sezení se střídají oba partneři 29–32 dní. V 60 dnech jsou mláďata schopná letu. Pohlavní dospělostí dosahují jeřábi v 5–6 letech.

Ilustrace: Pavel Procházka**Název: Konipas horský****Třída:** ptáci**Řád:** pěvci**Čeled:** konipasovití**Délka života:** 7 let

Popis: Má žlutou spodní část těla, šedá záda, černé hrdlo a delší černý ocas, kterým stále potřásá. Samec se od samice liší sytě žlutou spodní částí těla a šedou hlavou. Samice postrádá sytě žlutou spodní část těla a hlavu má šedozelelou. Létá rychle a obratně houpačným letem.

Hlas: Nejčastěji vydává vysoké „cis-is“ nebo „cit it“, popř. „síit“. Hlas bývá slyšet i přes hluk rychle tekoucí vody.

Potrava: Především hmyz a další bezobratlí žijící na březích vod.

Rozšíření: Je tažný. Vyskytuje se převážně poblíž vod a vyhledává proudné úseky řek.

Hnízdění: Hnízdí v puklinách skal, útesů, mostů, v dutinách stromů a často také na budovách. Hnízdo je vystlané ze zvířecích chlupů, z kořínků, stébel a listů. Samice snáší 4–6 nažloutlých, jemně skvrnitých a hustě tečkovaných vajec. Oba rodiče se střídají v sezení 12–14 dnů. Mláďata opouštějí hnízdo po 12–13 dnech života.

Ilustrace: Pavel Procházka**Název: Volavka bílá****Třída:** ptáci**Řád:** brodiví**Čeled:** volavkovití**Délka života:** až 15 let

Popis: Je celá bílá. Nohy má černé, nad koleny žlutošedé, v době toku může holeň zčervenat. Zobák je žlutě zbarvený, u kořene zelenavý. Na hřbetě a po stranách těla má načechraná jemná pera, která jsou prodloužena a přesahují ocas.

Hlas: Mimo kolonii je tichá. Volání zní sytě a hrčivě v tónech „krrree“.

Potrava: Při lovu chodí pomalu v mělké vodě a loví ryby, obojživelníky, větší druhy hmyzu a někdy také drobné savce a ptáky.

Rozšíření: její areál rozšíření zahrnuje všechny kontinenty. Je částečně tažná. Část zimuje ve středomoří a severní Africe a část zimuje i v našich podmínkách. Vyskytuje se v nižších polohách, poblíž rybníků a bažin, kde vyhledává především rákosiny.

Hnízdění: Hnízdí v koloniích. Hnízdo je zbudováno na sešlapaném rákosu či orobinci a je složeno ze stébel trav a větviček. Na svá hnízdiště přilétává na přelomu února a března. Samice snáší 3–4 modrá vejce a střídá se v sezení se samcem po dobu 25–26 dní. Mláďata krmí oba rodiče.

Ilustrace: Pavel Procházka**Název: Čáp bílý****Třída:** ptáci**Řád:** brodiví**Čeled:** čápoovití**Délka života:** 21 let

Popis: Jeden z největších u nás žijících ptáků. Peří na celém těle je čistě bílé s výjimkou letek, které jsou černé. Nohy a zobák má korálově červený. Často plachtí a krouží nad krajinou bez pohnutí křídel. Páry bývají trvalé

Hlas: Různé syčivé zvuky, typické je klepání zobákem na hnízdě.

Potrava: Loví převážně obojživelníky, drobné savce, plazy, hmyz, žížaly, hlemýždě a jiné živočichy.

Rozšíření: Tažný druh zimující v rovníkové a jižní Africe. U nás hnízdí především v okolí lidských sídel. Na jižní Moravě stále přirozeně hnízdí v lužních lesích.

Hnízdění: Nejčastěji staví hnízda na vysokých komínech, střeších budov a na sloupech elektrického vedení. Původně hnízdil na stromech v lužních lesích. Hnízda každoročně dostavuje, nejstarší mohou dosahovat až 3 metry. Hnízdí jednou do roka a ve snůšce je 3–5 vajec. Přibližně 55–60 dní od vyhlíhnutí se mláďata začínají učit létat a po 67–70 dnech od vyhlíhnutí se osamostatňují.

Ilustrace: Pavel Procházka**Název: Volavka popelavá****Třída:** ptáci**Řád:** brodiví**Čeled:** volavkovití**Délka života:** 15 let

Popis: Tělo je zbarveno modrošedě, krk šedobíle, hlava je bílá s dozađu čnějícími, dlouhými černými pery. Krk má šedobílý. Zobák je silný, žlutě zbarvený. Ve svatebním šatu má prodloužena šedá pera na hřbetě.

Hlas: Hlasitě a drsně skřehotavě „kee-eerk“, které je slyšet hlavně za soumraku při přeletu na nocoviště.

Potrava: Živí se hlavně rybami, obojživelníky, plazy a drobnými savci. Při lovu ryb čeká nehybně v mělké vodě nebo jde pomalu vodou. Při lovu hrabošů, kterými se živí hlavně na podzim a v zimě, číhá u jejich nor.

Rozšíření: Tažný druh, část ptáků přezimuje u nás. Zimoviště se nachází v oblasti středomoří. Její areál zabírá celou Evropu a téměř celou Asii. Vyskytuje se také v severní Africe. V ČR hnízdí hlavně v nižších polohách s dostatkem vodních ploch.

Hnízdění: Hnízdí na stromech a zřídka v rákosinách, velmi často tvoří kolonie. Hnízdo je tvořeno z větviček. Hnízdí od konce února. Samice snáší 3–5 vajec, na kterých se v sezení střídají oba partneři 25–28 dní. Poté je krmí oba rodiče a po 8–9 týdnech jsou vzletná.

Ilustrace: Pavel Procházka**Název: Čáp černý****Třída:** ptáci**Řád:** brodiví**Čeled:** čápoovití**Délka života:** 9 let

Popis: Černý pták s bronzovým leskem, červeným dlouhým zobákem a bílým břichem. Mezi samcem a samicí není téměř rozdíl. Mladí ptáci jsou hnědí a jejich nohy a zobák mají žlutou, později žlutozelenou barvu. Při letu drží krk níže než hřbet.

Hlas: Téměř bez hlasových projevů, pouze na hnízdě vydává rozmanité zvuky.

Potrava: Potravu loví kolem lesních potůčků a rybníků, živí se především rybami a drobnými obratlovci, které loví také na loukách a polích poblíž vodních toků.

Rozšíření: Tažný druh zimující v rovníkové a jižní Africe. Na Šumavě se šíří od 60. let 20. století. Dnes hnízdí řídce po celém území. Žije skrytým způsobem života.

Hnízdění: Hnízdo staví většinou vysoko na stromech, méně často na skalách uprostřed lesů. Hnízdo je složeno ze silnějších i slabších větví, je vystláno drny, jemnými větvičkami, listím, lišejníky a mechem. Ve snůšce jsou 3–4 vejce, na kterých střídavě sedí oba rodiče 32–38 dní.

Ilustrace: Pavel Procházka**Název: Čírka obecná****Třída:** ptáci**Řád:** vrubozobí**Čeled:** kachnovití**Délka života:** 4 roky

Popis: V prostém šatu má samec se samicí hnědě skvrnitou barvu. Ve svatebním šatu je samec pestřejí zbarven. Tělo má šedavě bělavě zbarvení, hlava je zbarvena hnědě a na jejích stranách se táhne od oka ke krku kovově zelený pruh, který je žlutě lemovaný. Zrcátko je zeleně zbarvené s černým lemem.

Hlas: Samec se na jaře ozývá melodickým a opakovaným „klyk“.

Potrava: Živí se rostlinnou (okřehek, semena) i živočišnou potravou (hmyz a jeho larvy), která převažuje na jaře.

Rozšíření: Areál čírky zaujímá celou Eurasii a většinu Severní Ameriky. Je to tažný druh, zimuje v západním Středozeří. V České republice se vyskytuje v rybníčných oblastech a na rašeliníštích.

Hnízdění: Páry se tvoří již na zimovištích a přilétají v březnu. Hnízdo si staví v blízkosti vody ve skrytu rostlinného podrostu a je ze suchých stébel a travin. Hnízdo vystylá prachovým peřím. Samice snáší 8–10 vajec, na kterých sedí 21–23 dní.

Ilustrace: Pavel Procházka